

IN DIT NUMMER:

**VOORWOORD
REDACTIE** 1

AGENDA 1

**ONZE
VERENIGING EN
CORONA** 2

FILMPJE KIJKEN 2

**LEDEN AAN HET
WOORD: PETER
KERKHOF** 3

**BODEM, WATER,
BIODIVERSITEIT** 4

**TORENVALK
PROJECT** 5

**AGRARISCH
NATUURBEHEER:
2022 WORDT
EEN
OVERGANGSJAAR** 5

NESTKASTEN 6

COLOFON 6

VOORWOORD REDACTIE

Beste lezers,

Bij deze ontvangt u de herfsteditie van onze nieuwsbrief. Ondanks de coronabeperkingen hebben we geprobeerd om u weer van het nodige leesvoer te voorzien. Op het moment dat deze nieuwsbrief uit is zijn de meeste coronamaatregelen opgeheven. Hopelijk kunnen we elkaar weer eens zien op een bijeenkomst.

In deze editie ook weer een bijdrage in de rubriek 'leden aan het woord'. Wij vonden het als redactie wel eens hoog tijd om een van onze meest actieve leden te portretteren. Daarom een interview met Peter Kerkhofs, bevoegd lid en adviseur van de vereniging. Hoe is hij eigenlijk in de wereld van de agrarische natuur gerold?

Ook kunt u in deze nieuwsbrief lezen over de stand van zaken rondom verschillende projecten. Hoe zijn de resultaten voor de torenvalkprojecten en hoe gaat het met de pilot aan de Burgemeester Vogelslaan? U leest het verderop.

Zo ziet u maar, corona of niet: de projecten van onze vereniging gaan gewoon door. Genoeg te doen op het platteland. Wij wensen u veel leesplezier. Namens de redactie,

Peter, Thijs,
Roel en Koen

AGENDA:

Onder voorbehoud zal eind oktober/begin november weer een ledenvergadering plaatsvinden. Nadere informatie volgt.

Onze vereniging en Corona

In de laatste bestuursvergadering stonden ook de (geplande) bijeenkomsten van onze vereniging op de agenda. De algemene ledenvergadering, de bijeenkomst van de werkgroepleden en de torenvalk gastgeveravond staan al enige tijd op het programma maar kunnen nog niet doorgaan. Hetzelfde geldt voor activiteiten die de werkgroep jaarprogramma had gepland. We willen niemand in verlegenheid brengen bij een eventuele controle of in geval dat iemand toch ziek wordt. Daarom handhaven we nog even de beperkingen voor de meer algemene bijeenkomsten.

Filmpje kijken

Bij de algemene ledenvergadering is er ook een punt van formele zorg: De statuten schrijven voor dat we die jaarlijks houden. Tot op heden is het 'houdt afstand' beginsel voor bijeenkomsten de beperkende factor. Het digitaal afwerken zien we als bestuur niet als een oplossing: het informele samenzijn na de vergadering willen we niet missen want hier kunnen we van gedachten wisselen met de leden. Afsproken is dat we de algemene ledenraad uitgeschreven zo snel de maatregelen van 1.5 meter afstand losgelaten wordt.

Bij de werkgroepen zijn de activiteiten in beperkte vorm en met de nodige voorzorgsmaatregelen wel (gedeeltelijk) doorgegaan. Buiten is het besmettingsrisico heel veel kleiner en het handhaven van het beginsel 'houdt afstand' is eenvoudig.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben over zaken die de vereniging en haar bestuur aangaan, dan kunt u dat bij onze secretaris kenbaar maken.

Uw voorzitter Harrie Maas

We zitten ondertussen alweer in september. De dagen worden korter. Tijd om weer eens wat filmpjes te bekijken. Natuurstreken daarbij dan niet ontbreken mogen.

Ondertussen zijn er 19 korte filmpjes verschenen over natuurbeheer met een agrarisch tintje; niet als droge kost, maar snel, tastbaar en met een knipoog...

Leden van onze vereniging zijn ook op de filmpjes te vinden.

Je kunt de playlist vinden op:

[www.youtube.com/playlist?](https://www.youtube.com/playlist?list=PLHzQds0AErJzxOlqfBJrBuwkul4XgOp6e)

[list=PLHzQds0AErJzxOlqfBJrBuwkul4XgOp6e](https://www.youtube.com/playlist?list=PLHzQds0AErJzxOlqfBJrBuwkul4XgOp6e)

Jochem Sloothaak en Wim van den Broek in de aflevering over Agrarisch Natuurbeheer Foto: youtube.com

Leden aan het woord: Peter Kerkhofs

„Eigenlijk zoek ik het niet zo op, om in de belangstelling te staan“ protesteert hij aanvankelijk nog. Maar na meerdere verzoeken gaat hij toch overstag. „Ik ben op het veld aan het maaien“ laat hij weten als de interviewer in een appje vraagt waar hij hem kan vinden.

Het is een regenachtige zaterdagmiddag als we arriveren op het landje van Peter Kerkhofs. „De meeste mensen weten het niet precies te liggen, en dat vind ik ook niet erg“. Peter is bezig het gras op de aanhanger te gooien. „Dat breng ik naar Peter van der Kruis, voor de paarden“ licht hij toe. „Met de hand gemaaid dus veel biologischer wordt het niet“.

Peter Kerkhofs, lid van HHH (vanaf bijna het eerste uur) adviseur van het bestuur; organisator van tal van projecten en bijeenkomsten en toch echt wel een van de drijvende krachten achter de plattelandvereniging. „Maar dat is gewoon hobby hoor“ stelt hij bescheiden. „Ik doe vooral dingen die ik leuk vind.“ Die spreuk zal ook beklijven in de rest van het interview.

Als klein menneke was hij altijd al buiten in het veld te vinden. „Voor school was ik niet gemaakt“ vertelt Peter.

Op de vraag of hij dan toen al zo met het platteland en de natuur begaan was, moet hij toch wat nuanceren. „Tot je dertigste ben je toch vooral met andere zaken bezig. Die interesse in natuur

kwam eigenlijk pas wat later. Zo’n dertig jaar geleden kocht ik voor het eerst een bosje langs de Buulder Aa, ter hoogte van de Renhei“. Dat was eigenlijk naar aanleiding van een opmerking van zijn jeugdvriend die een agrarisch bedrijf in Leenderstrijp had. Die riep eens naar aanleiding van een gesprek over agrarische natuur: „ze weten het allemaal beter, die burgers, maar zelf iets doen ho maar“. „Dat laat ik me niet meer zeggen, dacht ik toen“ zegt Peter. Later heeft hij ook nog een stukje grond gekocht tussen Leende en Heeze. Het beheer doet hij zelf en kost hem de nodige tijd. „Maar ik doe dat met veel plezier“ vult hij aan. Op de vraag of hij niet nog wat vee mist merkt hij op „Nee hoor, de schapen van Peter van Rijsingen lopen hier regelmatig. Ieder zijn eigen vakgebied“.

Het gesprek wordt even onderbroken als er een kikker door het gras komt kruipen. „Een bruine kikker niet-waar?“ vraagt Peter. Als de interviewer opmerkt dat de kikker groen was doet Peter enthousiast een lesje uit de doeken. „Bruine kikkers kunnen ook redelijk groen zien. Je moet naar de oorschelp kijken: die is altijd bruin.“

Peter heeft een lange carrière bij Philips achter de rug; 5 jaar geleden is hij gestopt. „Ik heb daar altijd met veel plezier gewerkt“ begint hij. „Ik vond het prachtig om samen met die slimme maar eigenwijze koppen de juiste richting te kiezen. Daar heb ik altijd een mooie uitdaging in gehad; een stukje people’s management kun je dat wel noemen ja“. Als manager van een support afdeling van Philips zette hij o.a. gezamenlijk nieuwe innovatieve projecten op. Daarbij moest hij als leidinggevende regelmatig de discussie aan met zijn collega’s. „De kunst is volgens mij vooral ruimte te

laten voor de onderbouwde visie van een ander. Oh, en jezelf niet te serieus nemen helpt ook“ lacht Peter.

Sinds hij gestopt is bij Philips is hij druk met zijn eigen bedrijfje Campagne VATU. (Van Advies Tot Uitvoering). Vooral dat laatste vind ik belangrijk“ benadrukt Peter. „Na het geven van een stukje advies is vooral begeleiding bij de uitvoering van belang. Als ik wil kan ik er 7 dagen in de week mee bezig zijn, de laatste tijd is het wel erg druk“. En dan is hij in zijn vrije tijd ook nog nauw betrokken bij de verschillende projecten van onze vereniging. „Ik vind dat we met HHH goed bezig zijn. We hebben weliswaar een klein bestuur; maar veel interessante werkgroepen; zoals de kerk- en steenuil werkgroep; maar ook

*Peter Kerkhofs op zijn landje.
Foto: Koen Staals*

*Peter controleert het grondwaterpeil.
Foto: Koen Staals*

de werkgroepen Jaarprogramma; Inventarisatie; PR&C en Natuurwerk. Het is leuk om bijvoorbeeld te zien dat Harrie Maas met zijn burens bij het waterconserveringsproject, op de Burgemeester Vogelslaan, succes heeft. Dat gaan we uitbreiden naar andere gebieden. We worden daarin ondersteund door Collectief Midden Brabant en Waterschap De Dommel. Fijn toch dat andere partijen daar vertrouwen in hebben. Ook het project Torenvalken in de lift, wat we enkele jaren geleden zijn begonnen, loopt goed. Peter is wel voorzichtig met al te voorbarige conclusies. „Met natuur is het, volgens mij, van belang om vooral over meerdere jaren goed te kijken of iets ook echt werkt. Dat is dus iets van de lange adem.

Cijfers, meten en kwantificeren lijken een rode draad in het verhaal van Peter. Dat blijkt ook wel als we even naar de peilstok lopen om het wekelijkse grondwaterpeil op te nemen. „Cijfers worden vaak gegeneraliseerd of op een verkeerde manier uitgelegd”. „Ik kijk graag waar data vandaan komen en ik doe mijn eigen metingen.”

Als we afronden vraagt de interviewer of Peter wel aan slapen toekomt met al die activiteiten. „Dat is niet zo relevant” zegt Peter stellig. „Als je doet wat je leuk vindt maakt dat niet zo veel uit”. En misschien goede ondersteuning vanuit de eega? vraagt de interviewer. „Ons Mariet vindt dit ook prachtig” lacht Peter. „Laatst heeft ze me nog geholpen met maaien”. En dan bij het afscheid: „Stuur de tekst maar naar Mariet, zij kijkt er nog wel een keer overheen.”

Bodem, Water, Biodiversiteit

Ruim twee jaar geleden was er een bijeenkomst in het kader van de waterberging en watersturing. Onze vereniging wilde graag bijdragen aan waterbewustzijn. Na enkele bijeenkomsten is daaruit een pilot voor de omgeving van de Burgemeester Vogelslaan opgestart.

Het eerste jaar was zo droog dat er geen experimenten uitgevoerd konden worden. Gelukkig was het voorjaar van 2020 redelijk nat maar gooide Corona roet in het eten: bijeenkomsten waren niet toegestaan of we vonden dat niet verantwoord. Toch hebben de betrokkenen in kleine groepjes en met een een-op-een afstemming het project vorm gegeven.

Ondertussen zijn alle voorzieningen in de vorm van drie extra stuwtdjes gerealiseerd. Ook is er al wat ervaring opgedaan met watersturen. Alles bijeen bergen we het water van ruim 100 ha landbouwgrond, waarbij het hemelwater geïnfiltreerd wordt in de sloten, waaronder de bermsloten. In de praktijk blijkt dat de stuwtdjes al het hemelwater in het gebied houden. Bij de

laatste heftige buien ontstonden ook geen problemen.

Op 30 augustus waren de deelnemers aan de pilot en enkele geïnteresseerden te gast bij Harrie Maas; onze voorzitter en trekker van het project. Uit de evaluatie bleek, dat iedereen in het gebied tevreden is met de gekozen oplossingen. Tevens werden er plannen

gemaakt om de pilot in het gebied uit te breiden naar de percelen tussen de Molenschut en de Burgermeester Vogelslaan. Gekeken wordt of er ook meer richting beekdal maatregelen genomen kunnen worden om water in het gebied te houden. Komend najaar en winter worden dan proefjes gedaan om te kijken hoe het water in dat gebied zich gedraagt.

Torenvalk project

Eind oktober loopt het project 'Torenvalken in de lift' af. De werkgroep bestaande uit Erik van Asten, Erik van Happen, Frans Joosten, Peter Kerkhofs, Kees Schellens en Adrie Staals. Zij hebben 15 nestkasten bijgeplaatst in Heeze-Leende. Tevens werden bestaande nestkasten van een stalen of aluminium paal voorzien, zodat er veilig gewerkt kan worden. In totaal kunnen nu 30 nestkasten gevolgd worden. De afgelopen twee jaar zijn de broedgevallen in de aanwezige nestkasten nauwkeurig bijgehouden. Dat

leverde interessante gegevens op over torenvalken, want er is nog relatief weinig over deze vogels bekend. De broedresultaten mogen er zijn. In 2021 telden we 74 kuikens waarvan er 63 geringd zijn. Door de corona perikelen, met daarbij de eis van 1.5 meter afstand houden, kan de gastgeveravond tot op heden niet georganiseerd worden.

Als afsluiting van het project wordt er een verslag gemaakt met daarin de resultaten.

Agrarisch Natuurbeheer: 2022 wordt een overgangsjaar

Zoals u wellicht gelezen heeft was de Europese Unie met de lidstaten, het nog niet helemaal eens over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in de periode van 2021-2027. Het Agrarisch Natuurbeheer (ANLb) is gekoppeld aan dat GLB. Vervelend is dat daarmee ook het Agrarisch Natuurbeheer (dat in 2022 opnieuw voor een periode van 6 jaar vorm zou krijgen) opgeschoven wordt.

Gelukkig is daar een mouw aan gepast: door het inschuiven van een overbruggingsjaar (2022) kunnen de huidige contracten voortgezet en betaald worden.

Foto's Peter Kerkhofs

Alle deelnemers aan het Agrarisch Natuurbeheer hebben een email van Collectief Midden Brabant ontvangen, met de vraag of men gebruik wil maken van dat overbruggingsjaar. Veruit de meeste deelnemers geven aan door te willen gaan.

Hoe het Agrarisch Natuurbeheer er in 2023 gaat uitzien is nog onbekend. In het Nationaal Strategisch Plan (NSP) worden de Europese afspraken vertaald naar de Nederlandse uitvoeringsvorm.

Nestkasten

Nestkasten lokken vogels naar het erf of de tuin. Spannend of er iets in gaat broeden en een mooi gezicht als de in- en uitvliegende oudervogel hun jongen gaan voeren. In ons werkgebied zijn er de afgelopen jaren veel extra nestkasten geplaatst via 'ErvenPlus' en 'Natuur in de wijk' projecten.

Onderhoud nestkasten

Belangrijk na het broedseizoen is het schoonmaken van die nestkasten. De meeste vogels hebben een hekel aan een nestkast met nestresten. Tijdens het broedseizoen worden de nestkasten

bevuild en parasieten kunnen de kast gaan bewonen. Schoonmaken dus.

De nestkast schoonmaken kan prima in september. Vanaf het najaar worden de nestkasten weer gebruikt als slaapplaats. Een borstel en heet water is het enige wat je nodig hebt. Schoonmaakmiddelen worden afgeraden.

Na het verwijderen van het (oude) nestmateriaal kan de nestkast met heet water en de borstel schoon geschrobd worden. Daarna even laten drogen alvorens hem weer op te hangen.

COLOFON

Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind streeft naar een mooi buitengebied waar natuur, landschap en gezonde boerenbedrijven naast elkaar kunnen bestaan. Informatie over onze activiteiten vindt u op

www.heiheghoogeind.nl

Redactie Nieuwsbrief:

Thijs Bertens
Roel van Dijk
Peter Kerkhofs
Koen Staals

Foto's: Erik van Asten
(tenzij anders vermeld)

Contactadres:

contact@heiheghoogeind.nl

